

Глевацька Н.М.

кандидат економічних наук, доцент

Делюрман В.М., магістерка групи АДМ-22

Івашин А.В., магістер групи УП-22

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ: КЛЮЧ ДО ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

У сучасному світі, який характеризується стрімкими соціальними, економічними та політичними змінами, професійний розвиток персоналу органів державної влади набуває особливої актуальності. Це особливо важливо для України, яка сьогодні перебуває у стані війни з Росією. У таких умовах, коли держава стикається з безпрецедентними викликами, роль висококваліфікованого персоналу органів державної влади стає вирішальною. Ефективне здійснення внутрішньої та зовнішньої політики в умовах кризи вимагає не тільки глибоких знань і навичок, але й здатності швидко адаптуватися до змінюваних обставин, приймати важливі рішення у складних умовах та ефективно керувати кризовими ситуаціями.

Професійний розвиток, який полягає у формуванні та постійному збагаченні ділових якостей, професійних знань, навиків і вмінь, стає не тільки маркером особистісного зростання кожного державного службовця, але й визначальним фактором в ефективності державного управління в цілому [1].

Це дослідження має на меті проаналізувати важливість професійного розвитку та компетентності публічних службовців в Україні в контексті їх впливу на ефективність державного управління в умовах сучасних викликів, зокрема, в умовах військового конфлікту.

Професійний розвиток і професійна компетентність публічних службовців відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності державного управління. Центральним аспектом у цьому процесі є систематичне професійне навчання, яке включає підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації. Таке навчання визначається Законами України «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування» як важлива частина кадрової політики в державному управлінні [2; 3].

Згідно з Глосарієм європейської освіти та професійного навчання, поняття «професійний розвиток» охоплює дії, які спрямовані на покращення професійної діяльності, у тому числі розвиток спеціальних і загальних умінь, таких як командний та конфліктний менеджмент, навички переговорів, комунікації та інші [4]. Форми професійного розвитку включають самонавчання, формальну освіту, консультації, участь у конференціях, коучинг та наставництво.

Виходячи з наших досліджень, професійний розвиток та професійна компетентність публічних службовців є багатограними процесами, які вимагають комплексного підходу, включаючи систематичне навчання, розвиток особистісних якостей, професійних навичок та знань. Ці процеси впливають на ефективність державного управління і сприяють розвитку держави в цілому.

Поняття «професійний розвиток публічних службовців» є комплексним і багатограним, він охоплює як процес, так і результат професійного зростання. Згідно з сучасними науковими підходами, професійний розвиток службовців можна розглядати як цілеспрямований і систематичний процес неперервної освіти, спрямований на підвищення рівня їх компетентності, саморозвитку, кваліфікації та просування по кар'єрних сходах [5]. Цей процес є критично важливим для успішного виконання внутрішньої та зовнішньої політики держави.

Сучасний світ характеризується стрімкими змінами, особливо у сфері технологій, що вимагає від публічних службовців володіння новими компетенціями та адаптації до постійного оновлення знань. Згідно з оцінками експертів, кожні десять років застаріває понад 90% сучасних технологій та обладнання. Це підкреслює необхідність для публічних службовців бути в курсі новітніх тенденцій та розвивати відповідні уміння і компетенції, щоб залишатися релевантними у швидко мінливому світі. Очікується, що до 2030 року з'явиться близько 200 нових професій, що будуть включати компетенції майбутнього, такі як комплексне вирішення проблем, критичне мислення, креативність, емоційний інтелект та інші [6].

Основними складовими підвищення професійної компетентності публічних службовців є надання якісної спеціалізованої освіти, реалізація передових стратегій перепідготовки та забезпечення ефективної роботи системи підвищення кваліфікації. Важливість цих компонентів полягає у створенні умов для неперервного професійного зростання публічних службовців, що відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективності державного управління.

Законодавче забезпечення рівня професійної компетентності публічних службовців в Україні має важливе значення. Стаття 48 Закону України «Про державну службу» акцентує на необхідності створення умов для підвищення професійної компетентності державних службовців через безперервне професійне навчання [2]. Важливим є те, що фінансування цього навчання забезпечується за рахунок державного бюджету та інших джерел, що не суперечать законодавству. Таке навчання включає програми підготовки, перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації, особливо у сфері знань, пов'язаних з публічним управлінням та адмініструванням.

Таким чином, ключ до ефективного державного управління полягає у створенні і підтримці системи, яка забезпечує постійний професійний розвиток публічних службовців. Це включає не тільки надання спеціалізованої освіти та перепідготовки, але й розвиток нових стратегій і підходів до підвищення кваліфікації, що враховують зміни у сучасному світі.

Література:

1. Рачинський. Забезпечення професійного розвитку державних службовців: досвід Литовської Республіки. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2014_1_4. (дата звернення: 04.12.2023).
2. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII : станом на 19 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 04.12.2023).
3. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III : станом на 1 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text> (дата звернення: 03.12.2023).
4. Терминология европейской политики образования и обучения. URL: https://doi.org/chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.
5. Жиденко Н. А. «Сучасні тенденції управління професійним розвитком персоналу органів державної влади в Україні» : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 281. Київ, 2019.
6. Саух П. Ю. Освіта впродовж життя у контексті тектонічних зрушень у бізнес-середовищі та нових моделей економічної діяльності. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Інститут професійно-технічної освіти. 2018. Т-во «Знання» України — 3б. наук. ст. Київ — 2018. С. 48—49.
7. Інформаційні системи та технології в менеджменті, освіті, фінансовій сфері та управлінні підприємствами.